

- τὰ τίνος εἶν' τὰ πρόβατα, τὰ τίνος εἶν' τ' ἀρνόπα ;
— Ὅπισ', ὀπίσ', νὲ λυγερὲ, κ' ἐμέναν μὴ ρωτᾶς με,
εὐτάγω τὰ ὄκυλλίτσα μου κ' ἐσὲν παραλαεῦ'νε.
35 Τῇ Μάραντου τὰ πρόβατα, τῇ Μάραντου τ' ἀρνόπα,
τῇ Μάραντου ὁ κρίαρον ὁ χρυσοκωδωνάτες.
Ἐφτὰ χρόνῃ ἀνέμεινα κι ἄλλα ἑφτὰ ἀναμένω.
ἂν ἔρται, ἔρτ' ὁ Μάραντον, καὶ ἂν 'κ' ἔν', καλογερεῦω.
— Ἄς ὀρωτῶ σε, μάννα μου, καὶ ντ' ἐποῖκες τὴν νύφην ;
40 — Ἄμε, υἱέ μ' καὶ κάλ' υἱέ μ', κ' ἐμέν πάλ' μὴ ὀρώτα,
καὶ ὄντας ἐξενίτεψες ἐπέθανεν ἡ νύφη.
— Μάννα, θεν' ἄφτω τὸ φουρνὶν κ' εὐτάγω παξιμάτιν.

10

- Νὰ σάν τὴν μάνναν ποὺ γεννᾷ τὰ τράντα χρόνῃ μίαν,
εὐτάει υἱὸν τραντέλλενον καὶ νύφην γαλαφόραν.
Κανεὶς υἱὸν 'κ' ἐγέννησεν, κανεὶς υἱὸν 'κ' ἐποῖκεν,
καλόγρῃ γιὸν ἐγέννησεν ἀπάνου¹ τὸν Πορφύρην.
5 — Ἄτόναν πῶς θὰ λέγουμε, ἄτον πῶς θὰ καλοῦμε ;
— Ἄτον Πορφύρ' κολλιστ' ἄτον, ἄτον Πορφύρην πέτεν.
Μονόημερος ἐγένετον, ἐφάγεν τὸ φουντάρην,
πεντῆμερος ἐγένετον, ἐφάγεν τὴν φουρνέαν,
ἐννεᾶμερος ἐγένετον, ἐξέβεν κ' ἐκαυχέθεν,
10 ἐκεῖνος κόρ' ἀγάπεσεν καὶ ἔν' τοῦ βασιλέα.
— Νὲ Πόρφυρα, νὲ Πόρφυρα, βαρέα μὴ καυκάσαι,
ὁ βασιλᾶς γεράκια ἔχει, στείλει καὶ κυνηγεῖ σε.
— Μουδὲ τὸν Βάρναν φοβηθῶ μουδὲ τὸν βασιλέαν
μουδὲ τὸ βαρὺν τὸ σπαθίν, ντὸ κόφτ' ἐμπρὸς κι ὀπίσω.
15 Μαθάν' ἄτο κι ὁ βασιλᾶς ὁ πολυχρονισμένον.
— Ἀπόθεν ἔν' ὁ Πόρφυρας, ἐμέν ποὺ 'κὶ φογάται ;
ἔχω ἀπάν' ἄτ' πόλεμον, ἀπάν' ἄτου σεφέριν.

- ποιου τάχα νᾶν τὰ πρόβατα, ποιου τάχα νᾶν τ' ἀρνάκια :
- Γιὰ πίσω, πίσω, ἔ λυγερέ, καὶ μὴ ρωτᾶς ἐμένα,
τί κάνω τὰ σκυλλιά μου γὼ καὶ σὲ κατασπαράζουν.
- 35 Τοῦ Μάραντου εἶν τὰ πρόβατα, τοῦ Μάραντου τ' ἀρνάκια,
τοῦ Μάραντου καὶ ὁ κρίαρος ὁ χρυσοκουδουνάτος.
Ἐφτὰ χρόνια καρτέραγα καὶ ἑπτ' ἄλλα περιμένω,
ἂν ἔρτει, ἦρτ' ὁ Μάραντον, καὶ ἄλλοιῶς καλογερεύω.
- Νὰ σὲ ρωτήσω, μάννα μου, τί νᾶκανες τῆ νύφη ;
- 40 — Πήγαινε, γυιέ μου, καλογυιέ, καὶ μὴ ξαναρωτήσεις,
καὶ τὸν καιρὸ πού μίσειπες ἢ νύφη ἔχει πεθάνει.
— Μάννα, θ' ἀνάψω τὸ φουρνὶ νὰ κάνω παξιμάδια.

10

- Χαρὰ στὴ μάννα πὺ γεννᾶ κάθε τριάντα χρόνια,
καὶ κάνει γυιὸ τραντέλληνα καὶ νύφη ἄσπρη σὰ γάλα.
Κανεῖς δὲ γέννησε παιδί, κανεῖς παιδί δὲν κάνει,
καλόγρη ἀγόρι γέννησε, ἀπάνω στὸν Πορφύρη.
- 5 — Αὐτὸν πῶς θὰ τὸν κράζουμε, αὐτὸν πῶς θὰ τὸν ποῦμε ;
— Πορφύρη αὐτὸν καλέστε τον, καὶ αὐτὸν Πορφύρη πέστε.
Μωρὸ μιᾶς μέρας ἦτανε, μπούκωσε τὴν ψωμάρα,
σᾶν ἔγινε πέντε μερῶν, τρώει μιὰ φουρνιὰ καρβέλια,
ἐννιά μερῶν πὺ ἔγινε, στὸν κόσμον ἔκαυχῆθη
- 10 ὅτι μιὰ κόρη ἀγαπᾶ καὶ εἶναι βασιλοπούλα.
— Ἐ, Πρόφουρα, ἔ Πρόφουρα, μὴ μοῦ βαρειοκαυχιέσαι,
καὶ ἔχει γεράκια ὁ βασιληᾶς γιὰ νὰ σὲ κυνηγήσουν.
— Μηδὲ τὸν Βάρνα τρέμω ἄγὼ μηδὲ τὸν βασιλέα
μηδὲ τῆ σπάθα τῆ βαρειά, πὺ κόβει μπρὸς καὶ πίσω.
- 15 Τῶμαθ' αὐτὸ καὶ ὁ βασιληᾶς ὁ πολυχρονεμένος.
— Ποῦθε νὰ εἶν' ὁ Πρόφουρας καὶ ἐμένα δὲ φοβάται ;
ἔχω μαζύ του πόλεμο καὶ τὸν στρατὸ στὸ πόδι.

- Ἐρμάτωσεν τοὺς στρατηγοὺς καὶ ὄλον τὸ φουσατον.
Ἀχπάσκειται ὁ στρατηγὸν καὶ πάγει ἔς τὸ σεφέριν.
20 Ἦ τῆ μέσην ἔν' ὁ σερασκέρτς, ἔς τὴν ἄκρην ἔν' τ' ἀσκέριν.
Σίτ' ἔλεγεν, σίτ' ἔκλαιγεν, σίτ' χαμελά τραγῶδ' νεν.
— Νά πάμε νά εὐρήκωμε τὸν Πόρφυραν ἔς τὸν ὕπνον,
νά 'ν' τὸ σπαθίν ἀτ' ἔς τὴ σπαθάν, ὁ μαυρος ἀτ' ἔς τὸν κάμπον,
νά δένω, νά ξεδέν' ἄτον, νά διπλοσιδερᾶζω,
25 ἔς τὸ πρωτοσιδερῖασμαν νά μὴ ξυπνονοῖζῃ,
ἔς τὸ διπλοσιδερῖασμαν νά μὴ ξυπνοστορῖζῃ,
νά δένω κ' εἰς τὰ ὀμμάτῃ 'του ἐννᾶ κατά μετᾶξιν,
κι ἄρ' ἔπεκει νά ἐγνεφῖζ' ἄς τὸ γλυκὸν τὸν ὕπνον.
Ἐπέκ' σεν ἄτον ὁ Χριστόν, εὐρίδ' ἄτον ἔς σὸν ὕπνον
30 καὶ δένει καὶ ξεδέν' ἄτον καὶ διπλοσιδερᾶζει,
ἔδесен εἰς τ' ὀμμάτῃ του ἐφτᾶ κατά μετᾶξιν.
Ἐγνεφῖξεν κι ὁ Πόρφυρας ἄς τὸν γλυκὸν τὸν ὕπνον.
— Παρακαλῶ σε, σερασκέρ', Θεοῦ παρακαλλαν,
ἔς ὄλα τὰ κάστρα φέρον με δεμένον καὶ φλιμμένον
35 καὶ ἔς σὴν Κωσταντινούπολιν λυτὸν καὶ χαρεμένον,
ἐκεῖ κοράδῃν ἀγαπῶ, ἐλέπ' καὶ περιπαῖζ' με.
Ἦ ὄλα τὰ κάστρα φέρ'ν ἄτον, τὰ δάκρῃ 'τ' 'κ' ἐκατῆβαν,
καὶ ἔς σὴν Κωσταντινούπολιν τὰ δάκρῃ 'τ' ἐκατῆβαν,
τὰ δάκρῃ 'τ' ἐκατῆβανε, ἐσέπ'σαν τὸ μετᾶξιν.
40 Βασιλοπούλλα λάλεσεν ἀπὸ ψηλὸν παλάτιν.
— Καὶ 'κ' εἶπα σε, νέ Πόρφυρα, βαρέα μὴ καυκέσαι,
ὁ βασιλᾶς γεράκια ἔχ', θά στείλ' καὶ κυνηγεύ' σε;
σὺ ἔπαιξες τὸν βασιλᾶν, τὸν μέγαν τὸν ἀφέντην.
Ἐλέπ' ἄτον κ' ἡ κάλη 'του κι ἀτόναν δαρμενεύει.
45 — Πορφύρ', σεῖξον τ' ὀμίτσα σου, νά σεῖνταν τὰ ραχῖα,
σεῖξον καὶ τὰ βραχῶνας σου νά κόφκουν τ' ἄλυσιδᾶ,
ἄς τ' ἄλυσοδοκόμματα ἕναν ἔς τὸ χέρι σ' ἔπαρ'...
Ἐσειξεν τὰ ποδάρα 'του, ἐσειγαν τὰ χωρία,
ἔσειξεν καὶ τ' ὀμίτσα του, ἐσειγαν τὰ ραχῖα,
50 ἔσειξεν τὰ βραχῶνας ἀτ', ἐκόπαν τ' ἄλυσιδᾶ,
ἄς τ' ἄλυσοδοκόμματα ἕναν ἔς τὸ χέρ'ν ἀτ' παίρει,
χίλιους ἔμπρα 'τ' ἐσκότωσησεν καὶ μύριους ἀποπίσ' ἀτ',
ἐννᾶ καντάρῃ φόρτωσεν ὠτία καὶ μυτία

- Ἄρματώσε τοὺς στρατηγοὺς καὶ τὸ φουσατόν ὄλο.
Ἄσπετος ὁ στρατηγὸς ἐκίνησε καὶ πάει στήν ἐκστρατεία.
- 20 Στὴ μέση ὁ ἀρχιστράτορας, στήν ἄκρη ἔβαινε τὸ ἄσπετος.
Σὴν μίλαε, σὴν ἔκλαιε, σὴν σιγοτραγουδοῦσε.
- Ἄς πάμε καὶ νὰ βροῦμε μεις τὸν Πόρφυρα στὸν ὕπνο,
στὴ θήκη νάβει τὸ σπαθί, ὁ μαῦρος του στὸν κάμφο,
νὰ τότε δένω μιὰ καὶ δυό, διπλοσιδεριασμένο,
25 στὸ πρῶτο τὸ σιδέρισμα νὰ μὴν ξυπνογοροικῆσει,
καὶ τὸ διπλοσιδέρισμα ξύπνιος νὰ μὴ τὸ νοιώσει,
νὰ δέσω καὶ τὰ μάτια του μὲ ἐννιά δίπλες μετὰξι,
καὶ τότε μόνο ἂς σηκωθεῖ ἀπὸ τὸν γλυκὸ τὸν ὕπνο.
Τὸν εἰσακούστηκε ὁ Χριστός, τὸν βρίσκει νὰ κοιμάται,
30 καὶ τότε δένει ἀνάδιπλα, τὸν διπλοσιδεριάζει,
ἔδρασε καὶ στὰ μάτια του ἐννιάδιπλο μετὰξι.
Νὰ, καὶ ξυπνᾷ καὶ ὁ Πόρφυρας ἀπὸ τὸν γλυκὸ τὸν ὕπνο.
- Παρακαλῶ, ἀρχιστράτορα, μὲ θεϊκὴ ἰκεσία,
σὲ ὅλα τὰ κάστρα φέρτε με δετό, ταπεινωμένο,
35 καὶ στήν Κωνσταντινούπολη λυτὸ καὶ ἀγαλλιασμένο,
ἐκεῖ μιὰ κόρη ἀγαπῶ, θὰ δεῖ καὶ θὰ μὲ ἐμπαῖξει.
Στὰ κάστρα ὅλα τὸν φέρανε, μηδὲ ἓνα δάκρυ χύνει,
καὶ στήν Κωνσταντινούπολη τὰ κλάμματα τὸν πιάνουν,
κυλήσανε τὰ δάκρυα του, σαπίσαν τὸ μετὰξι.
- 40 Βασιλοπούλλα μίλησεν ἀπὸ ψηλὸ παλάτι.
- Μὴ καὶ δὲ σοῦπα, Πόρφυρα, νὰ μὴ βαρειοκαυχιέσαι,
ἔχει γεράκια ὁ βασιλεὺς γιὰ νὰ σὲ κυνηγήσουν ;
δὲν λόγιασες τὸν βασιλεῦς τὸν πιὸ μεγάλο ἀφέντη.
Τὸν βλέπει καὶ ἡ Ἀγάπη του σὲ αὐτὸν ὁρμήνια δίνει.
- 45 — Τοὺς ὤμους σεῖσε, Πόρφυρα, γιὰ νὰ σειστοῦν οἱ ῥάχες,
καὶ ἀπὸ σεῖσε τὰ μπράτσα σου νὰ σποῦν τὴν ἀλυσίδα,
καὶ ἓνα κομμάτι ἄλυσος στὸ χέρι σου γιὰ πάρε...
Τὰ δυό του πόδια ἔσεισε, καὶ ἔσειστηκαν οἱ τόποι,
ἔσεισε καὶ τοὺς ὤμους του, σειστήκανε οἱ ῥάχες
- 50 ἔσεισε τὰ δυὸ μπράτσα του, σπάσαν οἱ ἀλυσίδες,
καὶ ἀπὸ τὴν σπασμένη ἄλυσσο κομμάτι ἓνα φουχτῶνει,
ὀμπρὸς χίλιους ἐσχότωσε καὶ μύριους πίσωθε του,
ἐννιά καντάρια φόρτωσε ἀντίμα αὐτιὰ καὶ μύτες